

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/1976**z dne 14. decembra 2018****o podrobnih pravilih za operacije z jadralnimi letali v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter spremembi uredb (ES) št. 2111/2005, (ES) št. 1008/2008, (EU) št. 996/2010, (EU) št. 376/2014 ter direktiv 2014/30/EU in 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi uredb (ES) št. 552/2004 in (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 ⁽¹⁾ in zlasti člena 31 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija bo sprejela potrebna izvedbena pravila za določitev pogojev za varno izvajanje operacij z jadralnimi letali v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139, če takšni zrakoplovi izpolnjujejo pogoje iz točk (b)(i) in (ii) člena 2(1) navedene uredbe.
- (2) Glede na posebno naravo operacij z jadralnimi letali so potrebna namenska operativna pravila v samostojni uredbi. Ta pravila bi morala temeljiti na splošnih pravilih za letalske operacije, določenih v Uredbi Komisije (EU) št. 965/2012 ⁽²⁾, vendar bi jih bilo treba preoblikovati in poenostaviti za zagotovitev, da so sorazmerna in osnovana na pristopu, ki temelji na tveganju, hkrati pa zagotavljajo, da se operacije z jadralnimi letali varno izvajajo.
- (3) Kar zadeva nadzor oseb in organizacij, bi se morale zahteve iz člena 3 Uredbe (EU) št. 965/2012 in Priloge II k navedeni uredbi še naprej uporabljati za letalske operacije z jadralnimi letali.
- (4) Zaradi varnosti in z namenom, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1139, bi morali vsi operatorji jadralnih letal, ki jih zajema ta uredba, z izjemo projektivnih ali proizvodnih organizacij, ki izvajajo nekatere operacije, izpolnjevati vrsto osnovnih zahtev.
- (5) Ob upoštevanju manj zapletene narave in manjšega obsega komercialnih operacij z jadralnimi letali v primerjavi z drugimi oblikami komercialnega letalstva ter na podlagi pristopa, ki temelji na tveganju, je za komercialne operacije z jadralnimi letali primerno, da se zahteva le predhodna izjava, ki se predloži pristojnemu organu, kot je določeno v točki (a) člena 30(1) Uredbe (EU) 2018/1139. Ta uredba določa podrobna pravila za predložitev takih izjav.
- (6) Glede na posebno naravo nekaterih operacij in na podlagi pristopa, ki temelji na tveganju, je primerno, da se nekatere operacije z jadralnimi letali izvamejo iz zahteve po predložitvi predhodne izjave.
- (7) Da bi zagotovili nemoten prehod, vsem zadevnim stranem pa dovolj časa za pripravo na uporabo navedene nove ureditve, bi se morala ta uredba začeti uporabljati šest mesecev po začetku veljavnosti.
- (8) Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu je pripravila osnutek izvedbenih pravil in jih v obliki mnenja ⁽³⁾ predložila Komisiji v skladu s točkama (b) in (c) člena 75(2) in členom 76(1) Uredbe (EU) 2018/1139.
- (9) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega s členom 127 Uredbe (EU) 2018/1139 –

⁽¹⁾ UL L 212, 22.8.2018, str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 296, 25.10.2012, str. 1).

⁽³⁾ Mnenje Evropske agencije za varnost v letalstvu št. 07/2017 z dne 23. avgusta 2017 glede osnutka uredbe Komisije o pregledu operativnih pravil za jadralna letala.

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

Ta uredba določa podrobna pravila za letalske operacije z jadralnimi letali, če takšni zrakoplovi izpolnjujejo pogoje iz točk (b)(i) in (ii) člena 2(1) Uredbe (EU) 2018/1139.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo opredelitve pojmov iz Priloge I in naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „jadralno letalo“ pomeni zrakoplov, težji od zraka, ki dobi vzgon v letu zaradi aerodinamične reakcije na fiksne dvizžne površine, katerega prosti let ni odvisen od motorja;
- (2) „motor“ pomeni napravo, ki se uporablja ali je namenjena uporabi za pogon jadralnega letala z motorjem;
- (3) „jadralno letalo z motorjem“ pomeni jadralno letalo, opremljeno z enim ali več motorji, ki ima pri nedelujočih motorjih značilnosti jadralnega letala;
- (4) „komercialna operacija“ pomeni katero koli operacijo z jadralnim letalom proti plačilu ali drugi protivrednosti, ki je na voljo javnosti ali se, ko ni na voljo javnosti, opravlja po pogodbi med operatorjem in odjemalcem, pri tem pa odjemalec ne nadzira operatorja;
- (5) „tekmovalni let“ pomeni katero koli letalsko operacijo z jadralnim letalom, ki se izvede za namene sodelovanja na letalskih dirkah ali tekmovanjih, vključno z vadbenimi leti za takšno operacijo ter leti na dirko ali tekmovanje in z njih;
- (6) „predstavitveni let“ pomeni katero koli letalsko operacijo z jadralnim letalom, ki se izvede za namene predstavitve ali zabave na oglaševanem dogodku, odprtem za javnost, vključno z vadbenimi leti za takšno operacijo ter leti na oglaševani dogodek in z njega;
- (7) „uvodni let“ pomeni katero koli letalsko operacijo z jadralnim letalom za plačilo ali drugo protivrednost, ki vključuje kratko zračno potovanje z namenom, da se pritegnejo novi udeleženci usposabljanja ali novi člani, in ki jo izvede bodisi organizacija za usposabljanje iz člena 10a Uredbe Komisije (EU) št. 1178/2011 ⁽¹⁾ bodisi organizacija, ustanovljena z namenom spodbujanja zračnih športov ali rekreacijskega letalstva;
- (8) „akrobatski let“ pomeni namerni manever, ki vključuje nenadno spremembo položaja jadralnega letala, neobičajni položaj ali neobičajne pospeške, ki niso potrebni za običajno letenje ali usposabljanje za licence, certifikate ali ratinge, ki niso rating za akrobatske lete;
- (9) „glavni kraj poslovanja“ pomeni glavno upravo ali registrirani sedež operatorja jadralnega letala, kjer se izvajajo glavne finančne naloge in operativni nadzor dejavnosti iz te uredbe;
- (10) „zakupna pogodba brez posadke“ pomeni pogodbo med podjetji, v skladu s katero se jadralno letalo upravlja pod odgovornostjo zakupnika.

Člen 3

Letalske operacije

1. Operatorji jadralnih letal izvajajo operacije z jadralnimi letali v skladu z zahtevami iz Priloge II.

Prvi pododstavek se ne uporablja za projektivne ali proizvodne organizacije, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 8 oz. 9 Uredbe Komisije (EU) št. 748/2012 ⁽²⁾ in v okviru svojih privilegijev izvajajo operacije z jadralnimi letali zaradi uvajanja ali spremembe tipov jadralnih letal.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1178/2011 z dne 3. novembra 2011 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalsko osebje v civilnem letalstvu v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 311, 25.11.2011, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) št. 748/2012 z dne 3. avgusta 2012 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij (UL L 224, 21.8.2012, str. 1).

2. V skladu s točko (a) člena 30(1) Uredbe (EU) 2018/1139 operatorji jadralnih letal izvajajo komercialne operacije šele po predložitvi izjave pristojnemu organu, da so sposobni in imajo sredstva za izvajanje odgovornosti, povezanih z izvajanjem operacij z jadralnim letalom.

Prvi pododstavek se ne uporablja za naslednje operacije z jadralnimi letali:

- (a) operacije z deljenimi stroški, pod pogojem, da si neposredne stroške leta z jadralnim letalom in sorazmeren delež letnih stroškov za skladiščenje, zavarovanje in vzdrževanje jadralnega letala delijo vse osebe na krovu;
- (b) tekmovalne ali predstavitvene lete, pod pogojem, da je plačilo ali katera koli druga protivrednost za take lete omejena na kritje neposrednih stroškov leta z jadralnim letalom in sorazmernega deleža letnih stroškov za skladiščenje, zavarovanje in vzdrževanje jadralnega letala ter da osvojene nagrade ne presegajo vrednosti, ki jo določi pristojni organ;
- (c) uvodne lete, lete za spuščanje padal, vleko jadralnih letal ali akrobatske lete, ki jih izvaja bodisi organizacija za usposabljanje iz člena 10a Uredbe (EU) št. 1178/2011, ki ima glavni kraj poslovanja v državi članici, bodisi organizacija, ki je bila ustanovljena z namenom spodbujanja zračnih športov ali rekreacijskega letalstva, pod pogojem, da organizacija jadralno letalo upravlja na podlagi pogodbe o lastništvu ali zakupne pogodbe brez posadke, da let ne ustvari dobička, ki se distribuira zunaj organizacije, ter da takšni leti predstavljajo le postransko dejavnost organizacije;
- (d) lete za usposabljanje, ki jih izvaja organizacija za usposabljanje iz člena 10a Uredbe (EU) št. 1178/2011, ki ima glavni kraj poslovanja v državi članici.

Člen 4

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 9. julija 2019.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 14. decembra 2018

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA I

OPREDELITEV POJMOV

[DEL DEF]

Za namene Priloge II se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „sprejemljivi načini usklajevanja (AMC)“ pomenijo nezavezujoče standarde, ki jih je Agencija sprejela za ponazoritev načinov za zagotovitev skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti;
2. „drugi načini usklajevanja (AltMoC)“ pomenijo načine, v katerih je predlagana alternativa sedanjim AMC, ali načine, v katerih so predlagani novi načini za zagotovitev skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti, v zvezi s katerimi Agencija ni sprejela povezanih AMC;
3. „poveljujoči pilot (PIC)“ pomeni pilota, ki je imenovan za poveljevanje in je odgovoren za varno izvedbo leta;
4. „letalski priročnik zrakoplova (AFM)“ pomeni dokument, ki vsebuje veljavne in odobrene operativne omejitve in informacije v zvezi z jadralnim letalom;
5. „psihoaktivne snovi“ pomenijo alkohol, opioide, kanabinoide, pomirjevala in hipnotike, kokain, druge psihostimulante, halucinogene in hlapna topila, izključena pa sta kofein in tobak;
6. „ključne faze leta“ pomenijo vzletni zalet, vzletno pot, končni prilet, neuspeli prilet, pristanek, vključno z vožnjo po tleh pri pristanku, in vse druge faze leta, ki jih poveljujoči pilot jadralnega letala določi kot ključne za varno izvedbo operacij z jadralnim letalom;
7. „območje delovanja“ pomeni območje, ki ni aerodrom, ki ga poveljujoči pilot jadralnega letala ali operator izbere za pristanek ali vzlet;
8. „član posadke“ pomeni osebo, ki jo operator določi za opravljanje nalog na krovu jadralnega letala, kadar to ni poveljujoči pilot, in je pod vodstvom poveljujočega pilota;
9. „elektronska letalska torba (EFB)“ pomeni elektronski informacijski sistem, ki ga sestavljajo oprema in aplikacije za letalsko posadko ter omogoča shranjevanje, posodabljanje, prikaz in obdelavo funkcij elektronske letalske torbe, ki podpirajo letalske operacije ali naloge;
10. „nevarno blago“ pomeni predmete ali snovi, ki lahko ogrožajo zdravje, varnost, imetje ali okolje in so v tehničnih navodilih na seznamu nevarnih snovi ali so razvrščeni v skladu z navedenimi navodili;
11. „tehnična navodila“ pomenijo najnovejšo veljavno izdajo Tehničnih navodil za varen zračni prevoz nevarnega blaga, vključno z dodatkom in vsemi dopolnitvami, ki jo je ICAO objavila v dokumentu 9284-AN/905;
12. „specializirane operacije z jadralnim letalom“ pomenijo komercialne ali nekomercialne operacije z jadralnim letalom, katerih glavni namen ni povezan z običajnimi operacijami za šport in rekreacijo, temveč vključujejo padalske operacije, lete za novičarske medije, televizijo ali snemanje filmov, predstavitvene lete ali podobne specializirane dejavnosti;
13. „noč“ pomeni obdobje od konca večernega civilnega mraka do začetka jutranjega civilnega mraka. Civilni mrak se konča zvečer, ko je središče sončnega diska 6 stopinj pod obzorjem, in začne zjutraj, ko je središče sončnega diska 6 stopinj pod obzorjem.

PRILOGA II

LETALSKE OPERACIJE Z JADRALNIM LETALOM

[DEL SAO]

PODDEL GEN

SPLOŠNE ZAHTEVE

SAO.GEN.100 Obseg

V skladu s členom 3 ta poddel določa zahteve, ki jih morajo izpolnjevati operatorji jadrarnih letal, razen projektivnih ali proizvodnih organizacij iz drugega pododstavka člena 3(1).

SAO.GEN.105 Pristojni organ

Pristojni organ je organ, ki ga določi država članica, v kateri ima operator glavni kraj poslovanja, ali če nima glavnega kraja poslovanja, kraj, v katerem ima sedež ali prebivališče. Navedeni organ mora izpolnjevati zahteve iz člena 3 Uredbe (EU) št. 965/2012 v skladu s členom 1(7) navedene uredbe.

SAO.GEN.110 Dokazovanje izpolnjevanja zahtev

- (a) Operator dokaže, da izpolnjuje osnovne zahteve iz Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1139 in zahteve te uredbe, če tako zahteva pristojni organ, ki preverja stalno izpolnjevanje bistvenih zahtev s strani operatorja v skladu s točko ARO.GEN.300(a)(2) Priloge II k Uredbi (EU) št. 965/2012.
- (b) Za dokazovanje izpolnjevanja navedenih zahtev lahko operator uporabi naslednje:
 - (1) sprejemljive načine usklajevanja (AMC);
 - (2) druge načine usklajevanja (AltMoC).

SAO.GEN.115 Uvodni leti

Uvodni leti se:

- (a) izvajajo podnevi po pravilih vizualnega letenja (VFR) in
- (b) nadzorujejo glede njihove varnosti s strani osebe, ki jo je imenovala organizacija, odgovorna za uvedne lete.

SAO.GEN.120 Takojšen odziv na varnostno težavo

Operator izvaja:

- (a) varnostne ukrepe, ki jih zahteva pristojni organ v skladu s točko (c) točke ARO.GEN.135 Priloge II k Uredbi (EU) št. 965/2012, ter
- (b) direktive o plovnosti in druge obvezne informacije, ki jih izda Agencija v skladu s točko (h) člena 77(1) Uredbe (EU) 2018/1139.

SAO.GEN.125 Imenovanje poveljujočega pilota

Operator imenuje poveljujočega pilota, ki je usposobljen za opravljanje nalog poveljujočega pilota v skladu s Prilogo I k Uredbi (EU) št. 1178/2011.

SAO.GEN.130 Odgovornosti poveljujočega pilota

Poveljujoči pilot:

- (a) je odgovoren za varnost jadrarnega letala in vseh oseb, ki se prevažajo na krovu med operacijami z jadrarnim letalom;
- (b) je odgovoren za začetek, nadaljevanje ali končanje leta iz varnostnih razlogov;
- (c) zagotovi, da se uporabljajo vsi veljavni operativni postopki in kontrolni sezname;

- (d) let začne samo, če se prepriča, da so izpolnjene vse naslednje operativne zahteve:
- (1) jadralno letalo je plovno;
 - (2) jadralno letalo je ustrezno registrirano;
 - (3) instrumenti in oprema, potrebni za izvedbo leta, so na krovu jadralnega letala in so operativni;
 - (4) masa jadralnega letala in lega masnega središča sta taki, da omogočata izvajanje leta v okviru omejitev letalskega priročnika zrakoplova (AFM);
 - (5) vsa oprema in prtljaga sta pravilno naloženi in zavarovani ter omogočata evakuacijo v sili, in
 - (6) operativne omejitve jadralnega letala, določene v AFM, med letom ne bodo nikoli presežene;
- (e) zagotovi, da se opravi predvzletni pregled v skladu z AFM;
- (f) na jadralnem letalu ne izvaja nalog v enem od naslednjih primerov:
- (1) če ni sposoben opravljati svojih nalog iz katerih koli razlogov, vključno zaradi poškodbe, bolezni, zdravil, utrujenosti ali ker je pod vplivom katere koli psihoaktivne snovi ali se sicer počuti nezmožnega za izvajanje nalog;
 - (2) če ne izpolnjuje veljavnih zdravstvenih zahtev;
- (g) zavrne vkrcanje oseb ali prtljage, ki bi lahko ogrožale varnost jadralnega letala ali oseb, ki se na njem prevažajo, ali take osebe ali prtljago izkrca;
- (h) ne dovoli prevoza na jadralnem letalu osebi, za katero se zdi, da je pod tolikšnim vplivom psihoaktivnih snovi, da bi lahko ogrozila varnost jadralnega letala ali oseb, ki se prevažajo na njem;
- (i) zagotovi, da v ključnih fazah leta, ali kadar koli je to potrebno zaradi varnosti, vse osebe na krovu sedijo in so pripete z varnostnimi pasovi;
- (j) med letom:
- (1) je vedno pripet z varnostnim pasom in
 - (2) ves čas ostane pri kontrolah jadralnega letala, razen če kontrole prevzame drug pilot;
- (k) v izrednih situacijah, ki zahtevajo takojšnjo odločitev in ukrepanje, ukrepa tako, kot je po njegovem mnenju v danih okoliščinah potrebno. V takih primerih lahko odstopi od pravil, operativnih postopkov in metod, kolikor je to potrebno zaradi varnosti;
- (l) ne nadaljuje leta dlje od najbližjega vremensko ustreznega aerodroma ali območja delovanja, če je njegova sposobnost za izvajanje nalog bistveno zmanjšana zaradi bolezni, utrujenosti, pomanjkanja kisika ali iz kakšnega drugega razloga;
- (m) zapisuje podatke o uporabi in vseh znanih ali domnevnih okvarah na jadralnem letalu na koncu leta ali vrste letov v tehnično knjigo zrakoplova ali dnevnik potovanja;
- (n) organ za preiskave v zvezi z varnostjo države, na katere ozemlju se je zgodil dogodek, in službe za ukrepanje v sili navedene države na najhitrejši razpoložljiv način nemudoma obvesti o vsaki nesreči ali resnem incidentu, v katerem je bilo udeleženo jadralno letalo;
- (o) pristojnemu organu nemudoma predloži poročilo o dejanju nezakonitega vmešavanja in obvesti pristojni lokalni organ države, na katere ozemlju je prišlo do nezakonitega vmešavanja, in
- (p) pristojni enoti služb zračnega prometa (ATS) nemudoma poroča o nevarnih vremenskih razmerah ali pogojih letenja, na katere je naletel in ki bi lahko vplivali na varnost drugih zrakoplovov.

SAO.GEN.135 Odgovornosti članov posadke

- (a) Vsak član posadke je odgovoren za pravilno izvajanje svojih nalog v zvezi z operacijami z jadralnim letalom.
- (b) Člani posadke ne izvajajo nalog na jadralnem letalu, kadar jih niso sposobni izvajati iz katerih koli razlogov, vključno zaradi poškodbe, bolezni, zdravil, utrujenosti ali ker so pod vplivom katere koli psihoaktivne snovi ali se sicer počutijo nezmožne za izvajanje nalog.

- (c) Člani posadke poveljujočega pilota obvestijo o:
- (1) vsaki napaki, odpovedi, motnji v delovanju ali okvari, za katero menijo, da lahko vpliva na plovnost ali varno izvajanje operacij z jadralnim letalom, vključno s sistemi v sili;
 - (2) vsakem incidentu.

SAO.GEN.140 Upoštevanje zakonov in drugih predpisov ter postopkov

- (a) Poveljujoči pilot in drugi člani posadke upoštevajo zakone in druge predpise ter postopke držav, v katerih se izvajajo operacije.
- (b) Poveljujoči pilot se seznanj z zakoni in drugimi predpisi ter postopki, ki se nanašajo na opravljanje njegovih nalog in so določeni za območja, ki naj bi se prečkala, aerodrome ali območja delovanja, ki naj bi se uporabili, ter povezane letalske navigacijske naprave.

SAO.GEN.145 Prenosne elektronske naprave

Poveljujoči pilot nikomur na jadralnem letalu ne dovoli uporabe prenosne elektronske naprave (PED), vključno z elektronsko letalsko torbo (EFB), ki škodljivo vpliva na delovanje sistemov in opreme na jadralnem letalu ali na zmožnost upravljanja z njimi.

SAO.GEN.150 Nevarno blago

- (a) Poveljujoči pilot nikomur ne dovoli prevažanja nevarnega blaga na krovu.
- (b) Razumne količine predmetov in snovi, ki bi bili sicer razvrščeni kot nevarno blago in se uporabljajo zaradi večje varnosti leta, če je njihov prevoz na krovu jadralnega letala priporočljiv za zagotovitev njihove pravočasne razpoložljivosti za operativne namene, se štejejo za odobrene.

SAO.GEN.155 Dokumenti, priročniki in informacije, ki jih je treba imeti na krovu

- (a) Med vsakim letom so na krovu izvorniki ali kopije naslednjih dokumentov, priročnikov in informacij:
- (1) AFM ali enakovrednih dokumentov;
 - (2) podrobnosti iz vložene načrta leta ATS, kadar se to zahteva v skladu z oddelkom 4 Priloge k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 923/2012 ⁽¹⁾;
 - (3) najnovejših in ustreznih letalskih navigacijskih kart za območje predvidenega leta;
 - (4) vse druge dokumentacije, ki se lahko nanaša na let ali jo zahtevajo države, ki jih ta let zadeva;
 - (5) informacij o postopkih in vizualnih signalih, ki jih uporabljajo prestrežni in prestreženi zrakoplovi.
- (b) Poleg tega je, kadar se zahteva izjava v skladu s točko SAO.DEC.100, med vsakim letom na krovu kopija navedene izjave.
- (c) Kadar niso na krovu, vsi naslednji dokumenti, priročniki in informacije kot izvorniki ali kopije ostanejo na voljo na aerodromu ali območju delovanja:
- (1) potrdilo o vpisu v register;
 - (2) spričevalo o plovnosti, vključno s prilogami;
 - (3) potrdilo o pregledu plovnosti;
 - (4) spričevalo o hrupu, če je bilo izdano za jadralno letalo z motorjem;
 - (5) dovoljenje za radijsko postajo na zrakoplovu, če je jadralno letalo opremljeno z radiokomunikacijsko opremo v skladu s točko SAO.IDE.130;

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil letenja in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010 (UL L 281, 13.10.2012, str. 1).

- (6) potrdila o zavarovanju odgovornosti do tretjih oseb;
 - (7) dnevnik potovanja ali enakovreden dokument.
- (d) Z odstopanjem od točk (a) in (b) se lahko navedeni dokumenti, priročniki in informacije hranijo na aerodromu ali območju delovanja za lete, ki:
- (1) ostanejo v vidnem dosegu aerodroma ali območja delovanja ali
 - (2) ostanejo na razdalji ali območju, ki ju določi pristojni organ.
- (e) Poveljujoči pilot ali operator da pristojnemu organu, na njegovo zahtevo, na voljo izvirnike dokumentacije v roku, ki ga določi navedeni organ in ne sme biti krajši od 24 ur.

SAO.GEN.160 Dnevnik potovanja

Za vsak let ali vrsto letov se podatki o jadralnem letalu, njegovi posadki in posameznem potovanju hranijo v obliki dnevnika potovanja ali enakovrednega dokumenta.

PODDEL OP

OPERATIVNI POSTOPKI

SAO.OP.100 Uporaba aerodromov in območij delovanja

Poveljujoči pilot uporablja samo aerodrome in območja delovanja, ki ustrezajo zadevnemu tipu jadralnega letala in vrsti operacije.

SAO.OP.105 Postopki za zmanjšanje hrupa – jadralna letala z motorjem

Poveljujoči pilot upošteva operativne postopke za čim večje zmanjšanje vpliva hrupa jadralnega letala z motorjem in hkrati zagotovi, da ima varnost prednost pred zmanjšanjem hrupa.

SAO.OP.110 Dajanje navodil potnikom

Poveljujoči pilot zagotovi, da pred, ali kadar je ustrezno, med letom potnik dobi navodila o postopkih v običajnih, neobičajnih in izrednih razmerah.

SAO.OP.115 Prevoz posebnih kategorij potnikov

Poveljujoči pilot zagotovi, da se osebe, ki med prevozom na krovu jadralnega letala potrebujejo posebne pogoje, pomoč ali naprave, prevažajo v pogojih, ki zagotavljajo varnost jadralnega letala in oseb ali imetja, ki se na njem prevažata.

SAO.OP.120 Priprava leta

Poveljujoči pilot pred začetkom leta zagotovi, da:

- (a) pripomočki, ki se zahtevajo za varno delovanje jadralnega letala, ustrezajo vrsti operacije, s katero se bo izvajal let;
- (b) vremenske razmere omogočajo varno izvedbo leta in
- (c) v primeru jadralnega letala z motorjem, kadar naj bi se uporabljal motor, količina goriva ali druge energije zadostuje za varno izvedbo leta.

SAO.OP.125 Polnjenje z gorivom in polnjenje ali zamenjava baterij, kadar so osebe na krovu – jadralna letala z motorjem

Kadar je potnik na krovu jadralnega letala z motorjem:

- (a) se jadralno letalo ne polni z gorivom in
- (b) se baterije, ki se uporabljajo za pogon, ne polnijo in ne zamenjajo z novimi.

SAO.OP.130 Kajenje na krovu

Na krovu jadralnega letala v nobeni fazi leta ne sme nihče kaditi.

SAO.OP.135 Vremenske razmere

Poveljujoči pilot začne ali nadaljuje let samo, če najnovejše razpoložljive informacije o vremenu kažejo, da je mogoč varen pristanek.

SAO.OP.140 Led in drugi kontaminanti – postopki na tleh

Poveljujoči pilot začne vzlet šele, ko je jadralno letalo brez vseh nanosov, ki bi lahko škodljivo vplivali na zmogljivost ali vodljivost jadralnega letala, razen če je dovoljeno v AFM.

SAO.OP.145 Upravljanje goriva ali drugih virov energije med letom – jadralna letala z motorjem

Pri jadralnih letalih z motorjem poveljujoči pilot med letom redno preverja, da količina preostalega uporabnega goriva ali druge energije ni manjša od potrebne za zagotovitev varnega pristanka.

SAO.OP.150 Uporaba dodatnega kisika

Poveljujoči pilot zagotovi, da vse osebe na krovu uporabljajo dodatni kisik vedno, ko ugotovi, da lahko na nadmorski višini predvidenega leta pomanjkanje kisika povzroči oslabitev spretnosti oseb na krovu ali nanje negativno vpliva.

SAO.OP.155 Specializirane operacije z jadralnim letalom

- (a) Poveljujoči pilot pred začetkom specializirane operacije z jadralnim letalom ali vrste takšnih operacij opravi oceno tveganja, s katero oceni kompleksnost dejavnosti, da bi določil nevarnosti in povezana tveganja predvidene operacije ter po potrebi sprejel ukrepe za njihovo zmanjšanje.
- (b) Specializirane operacije z jadralnim letalom se izvajajo v skladu s kontrolnim seznamom. Poveljujoči pilot pripravi navedeni kontrolni seznam in zagotovi, da je na podlagi ocene tveganja in ob upoštevanju vseh zahtev iz te priloge ustrezen za specializirano dejavnost in jadralno letalo, ki se uporablja. Kontrolni seznam je na vsakem letu zlahka dostopen poveljujočemu pilotu in drugim članom posadke, če je to potrebno za opravljanje njihovih nalog.
- (c) Poveljujoči pilot redno pregleduje in po potrebi posodablja kontrolni seznam, da ustrezno upošteva oceno tveganja.

*PODDEL POL***ZMOGLJIVOST IN OPERATIVNE OMEJITVE****SAO.POL.100 Tehtanje**

- (a) Tehtanje jadralnega letala opravi proizvajalec jadralnega letala ali pa se opravi v skladu s Prilogo I k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014 ⁽¹⁾.
- (b) Operator zagotovi, da je bila masa jadralnega letala določena z dejanskim tehtanjem pred začetkom njegove uporabe. Upoštevajo in ustrezno dokumentirajo se skupni učinki predelav in popravil na maso. Navedene informacije se dajo na voljo poveljujočemu pilotu. Jadralno letalo se znova stehta, če učinki predelav ali popravil na maso niso znani.

SAO.POL.105 Zmogljivost – splošno

Poveljujoči pilot izvaja operacije z jadralnim letalom samo, če zmogljivost jadralnega letala omogoča upoštevanje zahtev, določenih v Prilogi k Izvedbeni uredbi (EU) št. 923/2012, in drugih omejitev, ki se uporabljajo za let, uporabljeni zračni prostor, aerodrome ali območja delovanja, pri čemer zagotovi, da so vse uporabljene karte in zemljevidi najnovejše razpoložljive izdaje.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1321/2014 z dne 26. novembra 2014 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih izdelkov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami (UL L 362, 17.12.2014, str. 1).

PODDEL IDE

INSTRUMENTI, PODATKI IN OPREMA**SAO.IDE.100 Instrumenti in oprema – splošno**

- (a) Instrumenti in oprema, ki se zahtevajo v tem poddelu, seodobrijo v skladu s Prilogo I k Uredbi (EU) št. 748/2012, ali če so registrirani v tretji državi, v skladu z zahtevami glede plovnosti države registracije, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
- (1) letalska posadka jih uporablja za nadzor poti leta;
 - (2) uporabljajo se za izpolnjevanje zahtev iz točk SAO.IDE.130 ali SAO.IDE.135;
 - (3) so trajno vgrajeni na jadralnem letalu.
- (b) Z odstopanjem od točke (a) odobritev ni potrebna za vse naslednje instrumente ali opremo, če se zahtevajo v tem poddelu:
- (1) samostojne prenosne svetilke;
 - (2) točni časomer;
 - (3) opremo za preživetje in signaliziranje.
- (c) Instrumenti in oprema so zlahka na voljo za uporabo ali zlahka dosegljivi z mesta, na katerem sedi poveljujoči pilot ali kateri koli drug član letalske posadke, ki jih mora uporabljati.

SAO.IDE.105 Instrumenti za letenje in navigacijo

- (a) Jadralna letala so opremljena z napravami za meritev in prikaz:
- (1) časa v urah in minutah;
 - (2) tlačne višine;
 - (3) indicirane hitrosti in,
 - (4) pri jadralnih letalih z motorjem, magnetne smeri.
- (b) Poleg točke (a) so pri uporabi v razmerah, ko jadralnega letala ni mogoče zadržati na želeni poti leta brez uporabe enega ali več dodatnih instrumentov, jadralna letala pri letu skozi oblake ali pri nočnem letenju opremljena z napravami za meritev in prikaz:
- (1) navpične hitrosti;
 - (2) položaja ali zavoja in zdrsa ter
 - (3) magnetne smeri.

SAO.IDE.110 Operativne luči

Jadralna letala, ki se uporabljajo ponoči, so opremljena z naslednjim:

- (a) sistemom luči proti trčenju;
- (b) navigacijskimi/pozicijskimi lučmi;
- (c) pristajalnemu žarometu;
- (d) razsvetljavo, ki se napaja iz električnega sistema jadralnega letala in zagotavlja ustrezno osvetlitev vseh instrumentov in opreme, pomembnih za varno delovanje jadralnega letala, ter
- (e) samostojno prenosno svetilko za mesto poveljujočega pilota in drugih članov posadke.

SAO.IDE.115 Dodatni kisik

Jadralna letala, ki se uporabljajo, ko se zahteva oskrba s kisikom v skladu s točko SAO.OP.150, so opremljena z napravo za shranjevanje in razdeljevanje kisika, s katero je mogoče shraniti in razdeliti potrebne zaloge kisika.

SAO.IDE.120 Reševalna oprema in oprema za signaliziranje – leti nad vodo

Poveljujoči pilot jadralnega letala, ki leti nad vodo, pred začetkom leta predvidi tveganja za preživetje oseb na krovu jadralnega letala v primeru zasilnega pristanka na vodi. Ob upoštevanju navedenih tveganj se odloči, ali mora biti jadralno letalo opremljeno z reševalno opremo in opremo za signaliziranje.

SAO.IDE.125 Reševalna oprema in oprema za signaliziranje – težave pri iskanju in reševanju

Jadralna letala, ki se uporabljajo nad območji, na katerih bi bilo iskanje in reševanje posebej zahtevno, so opremljena s takšno reševalno opremo in opremo za signaliziranje, kot je ustrezno za območje, ki ga bodo preleteli.

SAO.IDE.130 Radiokomunikacijska oprema

Jadralna letala so opremljena z radiokomunikacijsko opremo, ki omogoča komunikacijo, ki se zahteva v skladu z Dodatkom 4 k Prilogi k Izvedbeni uredbi (EU) št. 923/2012, in če let poteka v zračnem prostoru tretje države, v skladu s pravom navedene tretje države.

SAO.IDE.135 Radarski odzivnik

Jadralna letala so opremljena s sekundarnim nadzorovalnim radarskim (SSR) odzivnikom z vsemi zmogljivostmi, ki se zahtevajo v skladu s točko (b) točke SERA.6005 Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) št. 923/2012, in če se let izvaja v zračnem prostoru tretje države, v skladu s pravom navedene tretje države.

PODDEL DEC

IZJAVA**SAO.DEC.100 Izjava**

- (a) V izjavi iz člena 3(2) operator potrdi, da izpolnjuje in bo še naprej izpolnjeval bistvene zahteve iz Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1139 in zahteve iz te uredbe.
- (b) Operator v izjavo vključi vse naslednje informacije:
 - (1) ime operatorja;
 - (2) kraj, kjer ima operator glavni kraj poslovanja;
 - (3) kontaktne podatke operatorja;
 - (4) datum začetka izvajanja operacije, in kjer je to ustrezno, datum, ko se sprememba obstoječe izjave začne uporabljati;
 - (5) za vsa jadralna letala, ki se uporabljajo za komercialne operacije, tip jadralnega letala, registracijo, glavno bazo, vrsto operacije in organizacijo za vodenje stalne plovnosti.
- (c) Operator ob predložitvi izjave pristojnemu organu predloži seznam AltMOC za dokazovanje skladnosti, če se to zahteva v skladu s točko SAO.GEN.110. Navedeni seznam vsebuje sklicevanja na povezane AMC.
- (d) Pri predložitvi izjave operator uporabi obrazec iz Dodatka k tej prilogi.

SAO.DEC.105 Spremembe izjave in prenehanje komercialnih operacij

- (a) Operator nemudoma obvesti pristojni organ o vseh spremembah okoliščin, ki vplivajo na njegovo izpolnjevanje bistvenih zahtev iz Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1139 in zahtev iz te uredbe, kot je s predloženo izjavo seznanjen pristojni organ, in o vseh spremembah v zvezi z informacijami iz točke (b) točke SAO.DEC.100 in seznamom AltMoC iz točke (c) točke SAO.DEC.100, ki je vključen v izjavo ali ji je priložen.
- (b) Operator nemudoma obvesti pristojni organ, ko preneha izvajati komercialne operacije z jadralnimi letali.

Dodatek

IZJAVA				
v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2018/1976				
Operator				
Ime:				
Kraj, kjer ima operator glavni kraj poslovanja:				
Kontaktne podatki:				
Operacije z jadralnim letalom				
Datum začetka izvajanja komercialne operacije, in kjer je to ustrezno, datum spremembe obstoječe komercialne operacije:				
Informacije o uporabljenih jadralnih letalih, komercialnih operacijah in vodenju stalne plovnosti: ⁽¹⁾				
Tip jadralnega letala	Registracija jadralnega letala	Glavna baza	Vrste operacij ⁽²⁾	Organizacija za vodenje stalne plovnosti ⁽³⁾
Če je ustrezno, seznam AltMoC s sklicevanji na povezane AMC (priloga k tej izjavi):				
Izjave				
<input type="checkbox"/> Operator izpolnjuje in bo še naprej izpolnjeval bistvene zahteve iz Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1139 in zahteve iz Izvedbene uredbe (EU) 2018/1976. Operator zlasti izvaja svoje komercialne operacije v skladu z naslednjimi zahtevami iz Priloge II k Izvedbeni uredbi (EU) 2018/1976:				
<input type="checkbox"/> Vsa jadralna letala, ki se uporabljajo, imajo spričevalo o plovnosti ⁽⁴⁾ , izdano v skladu z Uredbo (EU) št. 748/2012.				
<input type="checkbox"/> Vsi piloti imajo licenco in ratinge, ki so izdani ali sprejeti v skladu s Prilogo I k Uredbi (EU) št. 1178/2011, kot se zahteva v točki SAO.GEN.125 Priloge II.				
<input type="checkbox"/> Operator obvesti pristojni organ o vseh spremembah okoliščin, ki vplivajo na njegovo izpolnjevanje bistvenih zahtev iz Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1139 in zahtev iz Izvedbene uredbe (EU) 2018/1976, kot je s to izjavo seznanjen pristojni organ, in o vseh spremembah informacij in seznamov AltMoC, vključenih v to izjavo oz. priloženih tej izjavi, kot se zahteva v točki (c) točke SAO.DEC.100 Priloge II.				
<input type="checkbox"/> Operator potrjuje, da so vse informacije v tej izjavi, vključno z informacijami v njenih prilogah, popolne in točne.				
Datum, ime in podpis				

⁽¹⁾ Izpolnite tabelo. Če ni dovolj prostora za vpis informacij, jih navedite v ločeni prilogi. Priloga se datira in podpiše.

⁽²⁾ „Vrsta operacije“ se nanaša na vrsto komercialne operacije, ki se izvaja z jadralnim letalom.

⁽³⁾ Informacije o organizaciji, odgovorni za vodenje stalne plovnosti, vsebujejo ime organizacije, naslov in sklic na odobritev.

⁽⁴⁾ Spričevalo o plovnosti je običajno spričevalo o plovnosti, certifikat o plovnosti z omejitvami ali dovoljenje za letenje, izdano v skladu z zahtevami iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 748/2012.